

Don 41

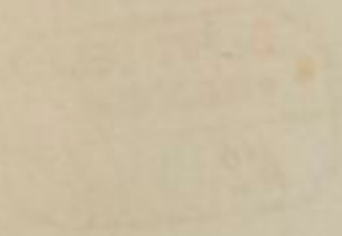
NHẬT-BẢN

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 97866

1911

NHẬT BẢN

DEPUT LEGAL
INDOCHINE
N° 27866

Hoàng-Cung.

Ngọn núi Fuji.

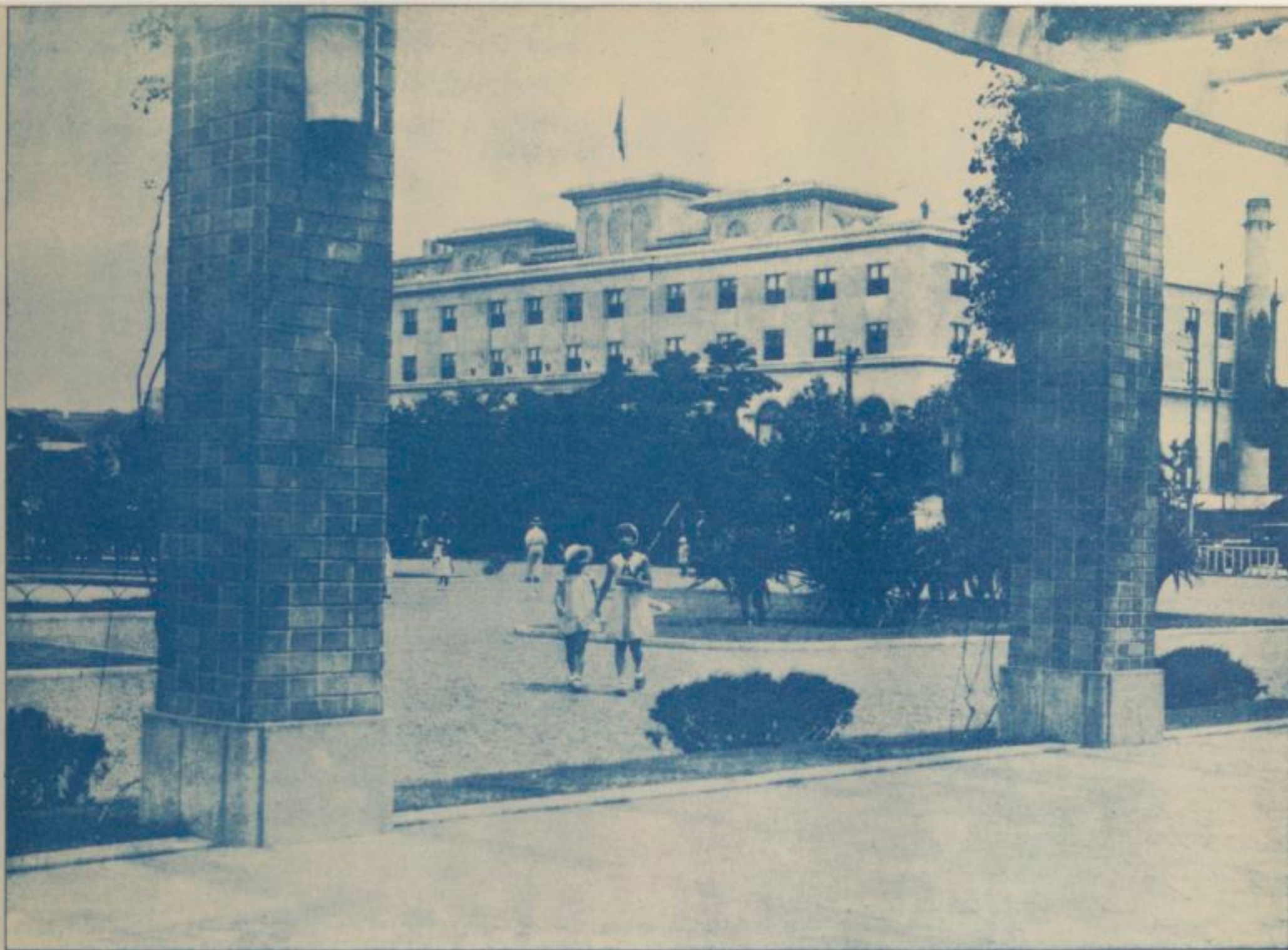
NHẬT-BẢN

*Một xứ đầy ảo-hoặc,
ưu-nhã và sắc-thái.*

Với những phong cảnh vô-song, bãi tắm vô-tận, với nền mỹ-thuật tinh-túy, cùng cách đối đãi lịch-sự và mỹ-tục lâu đời, nước

Nhật có thể tự tin là nơi tạm trú tuyệt mỹ trong tứ thời.

Ở Nhật, đâu đâu du-khách cũng tìm thấy mọi điều tiện lợi của một nước văn-minh tối tân, nào là : xe-hỏa, khách-sạn bậc nhất, đường-xá nguy-nga, nhà thương

Một khách sạn theo kiểu Âu-tây.

với những sự cải-cách tân-thiên, tận-mỹ về phương-diện khoa-học, văn vân... Đã vậy mà nước Nhật bao giờ cũng giữ được y nguyên những cái vẻ đẹp thời cổ, cùng cái tính cách đặc-biệt Đông-phương, đã từng làm xiêu lòng hai nhà thi-sĩ Lafcadio Horn và Lord Redsdale. Sự trường tồn về các thuần-phong mỹ-tục, về nền văn-minh Đông-phương của một dân tộc « mới mẻ » chẳng kém một dân tộc Tây-phương, đã dành riêng cho nước Nhật một tính-chất độc nhất vậy.

Nhất-là nước Nhật lại giàu về cảnh đẹp

thiên-nhiên, nào núi cao hùng-vĩ, đèo hốc rùng rợn, nào cù-lao đẹp-đẽ, rừng-rú thâm-u, một bức khung kỳ-lạ đủ những đền-dài, cung cấm uy-nghi, làm cho trí óc du-khách bao giờ cũng tơ vương với những hình ảnh bất diệt.

Các đường lui tới.

Đi từ Hà-nội bằng phi-cơ thì chiều hôm sau ta đã tới Đông-kinh (Tokyo). Đường

Đám rước ngày hội «Aoĩ».

hàng-không (cứ tuần lễ một kỳ) của hãng Air Nippon đã nối liền Saigon-Hanoi-Đông-kinh. Cho chí đường thủy cũng vậy, ta-chỉ mất có mười ngày thì sẽ tới Kobé. Những tàu chạy điều-hòa của hãng Cie Osaka Kaisha nối Saigon, Haiphong với Kobé sẽ hiện ra một hành-trình đầy hứng thú cùng những cách-thức hoàn-hảo của sự tiện-vi.

Nước Nhật là trung tâm của sự giao-dịch ở phương Đông vì có ba đại đạo từ Mỹ-châu, Âu-châu qua kênh Suez, và từ Nga-la-tư qua Tây-bá-lợi-á lại nước Nhật. Những hải-cảng lớn như Kobé, Yokohama, Nagasaki, Touruga, Moji, vân vân... đều có quan-hệ cốt-yếu trong sự giao thông với cả thế-giới.

Đồ chơi bày trong ngày hội của con gái.

Các cuộc vui trong mỗi mùa.

Mỗi mùa, mỗi tháng đều có cuộc vui riêng. Tháng giêng là tháng hội hè đầu năm mà các cuộc phát-hiện vui vẻ trong năm ngày. Tháng hai, tháng của hoa mận, kỷ-niên cho các thứ hoa ; hoa đào, hoa lê về tháng ba ; tháng tư đến bông anh-đào ló nở với một vẻ đẹp sáng-lạng vang-lừng trong thiên hạ ; tháng năm thì dành riêng cho hoa đỗ-quỳên, hoa đăng-la cùng mọi thứ hoa khác.

Nếu ta nói đến những vườn đầy hoa-lá, thì ta tự nghĩ ngay đến nước Nhật ; một nước hoàn-toàn đầy hoa thơm cỏ lạ hơn mọi xứ. Khi bước sang hạ, một bức thảm lạ uly-mỵ như nhung sẽ trải khắp các vùng. Bờ bể có hàng hà bãi cát bằng-phẳng cùng các núi cao rải rắc khắp xứ sẽ mang lại cho các nhà sinh tắm bể và đăng sơn đầy những kỳ-thú. Mùa thu tới, lá vàng đỏ ối của cây trường-khê, sự lông-lẫy của bông cúc vàng cùng làn không-khí mang cho ta đầy sinh-lực của vùng quê đang khẩn cầu du-khách đó. Trừ vùng Nam ra, khí hậu bên Nhật về

mùa đông có lạnh lẽo thật nhưng trời thường khô ráo, có mặt trời chói lọi, và cách luyện-tập các môn thể-thao mùa rét cũng làm cho ta quên được thời-tiết.

Hội hè.

Hội thường niên đủ hạng : nào hội quốc-gia, hội bình-dân, hội các vùng, tế-lễ. hết thấy đều liên-lạc với cổ-phong, nhiều đến nỗi trên lịch ngày nào ta cũng thấy ghi chép, thật là một dịp tốt cho người ngoại-quốc để quan-chiêm phong-tục tở-mỹ của cựu quốc Nhật.

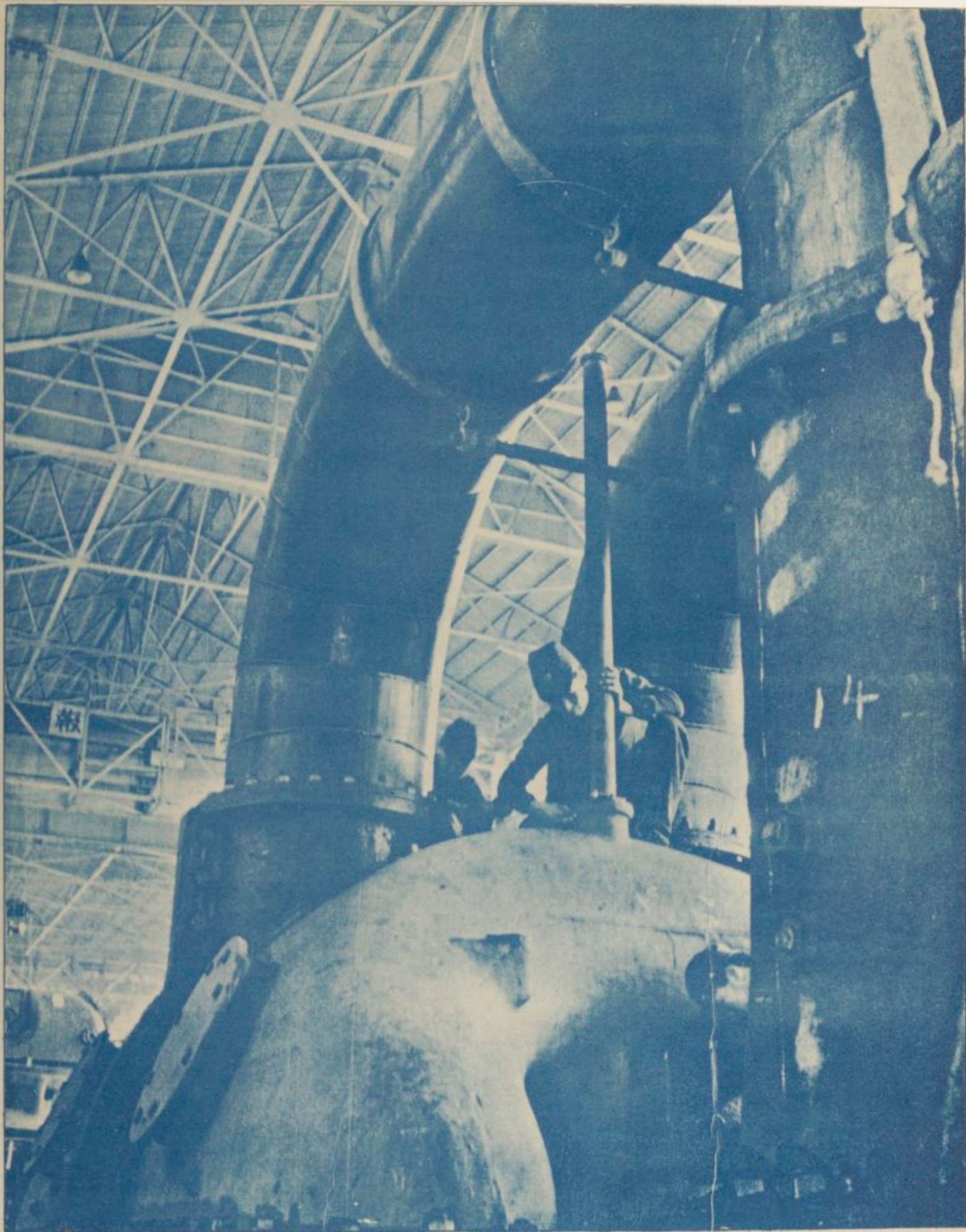
Tết Nguyên-đán là ngày hội đầy khoái-hoạt và sắc-thái, được mọi giới coi như ngày đại-hội. Phố-xá kết thông, kết trúc càng tăng vẻ nhộn-nhip : con giai cầm điệu, con gái cầm vợt, lại có trò hề giúp vui. Người trong nước thắng bộ áo mới, nếm bánh gạo « Motchi » và rượu « Sa-ké ». Tết Nguyên-đán là ngày hội vui vẻ nhất ở Nhật.

Ngày 3 tháng 3 là ngày hội của các cô gái nhỏ ; sẽ có cuộc trưng-bầy những búp-bê mô tả nghi-thức triều-đình ; ngày 5 tháng 5 sẽ có cuộc trưng-bầy về những búp-bê trá-hình các nhà hiệp-sĩ trong lịch-sử. Đó là ngày hội của các cậu bé. Trên những cây nêu cao tấp, đàn cá chép bằng giấy hay bằng vải đang bay theo triều gió. Ngày 7 tháng 7 là ngày hội về cuộc gập-gỡ trăng-

Cá chép bằng vải treo trong ngày hội của con gái

hoa huyền-hoặc của hai vì sao. Về tháng 7 còn ngày hội vong-nhân (O-Bon), mà theo kinh nhà Phật thì các vong-hồn lại trở lại du chơi trên trần thế. Đó lại là dịp để dân-chúng nhảy múa một cách dị-thường và diêm-lệ. Thường trong tháng 7 người ta đốt cây bông khắp trên mặt hồ Soumida ở Đông-kinh, và hàng ngàn khán giả trên bến

Trang một xưởng kỹ-nghệ.

dưới thuyền sô-dây chen-chúc nhau. Phần nhiều trong những ngày hội-hè đó đều có rước xe hoa và một toán người mặc áo riêng khiêng chiếc kiệu trên bầy những đèn-dài giả và trang-hoàng rất mỹ-thuật. Còn cảnh này mà ta không quên được là cuộc đánh cá « Ayou » từ tháng 7 đến tháng 10 trên sông Nagara bằng chim công-cộc (cormoran). Một ngư phủ sẽ lúc-lắc chiếc bình sắt trong đốt củi để dử cá mà đàn công-cộc đang đứng sẵn ở mũi thuyền rình nhảy xuống đớp.

Thương-mại và Kỹ-nghệ.

Nước Nhật là nước có các kỹ nghệ lớn, rất ham chuộng sự tiến-bộ và sẵn-sàng để hấp-thụ những thực-hóa của khoa-học và mỹ-thuật tối-tân. Tuy rằng Nhật-Bản phải theo thể-cách chế-tạo của nước ngoài nhưng cũng tự phát-minh ra nhiều thứ mà cả hoàn-cầu có thể áp-dụng có hiệu-quả được. Ta thử nhìn qua bản kê về thương mại thì sẽ thấy nước Nhật nhập-cảng rất nhiều nguyên-liệu và rất ít hóa-phẩm. Đó là một cơ để tỏ rõ sự khéo-léo mà nước Nhật đã luôn-luôn tìm cách chinh-bị cách thức sản-xuất vậy. Các hàng hóa xuất cảng ra ngoại-quốc, ta thấy đứng đầu là lụa sớ, hàng vải, hàng lụa ; đồ sứ cùng các thứ đồ hộp.

Nhất về đồ sứ ta thấy nhiều thứ lắm và được nổi tiếng lừng vang như tên *Satsouma*, *Arita* và *Koutani* đã được hoàn cầu chú ý.

Những tỉnh chính về kỹ-nghệ là Osaka, Tokyo, Yokohama, Nagoya, Kobé. Còn nhiều tỉnh khác tuy kém về quan-trọng về kỹ-nghệ nhưng vẫn giữ được một địa-vị tối cần cho sự sinh-hoạt trong nước.

Đông-Kinh và các thành-phố lớn khác.

Nước Nhật có nhiều thành phố lớn cùng tự-kiêu về trang lịch-sử quá-khứ và sự tiến-bộ ngày nay. Thành phố Đông-kinh với 6 triệu dân-số, đã được xếp vào hàng ba về những tỉnh đông-đúc nhất hoàn-cầu. Sau kỳ động-đất và hoả-hoạn năm 1923, những công-cuộc cải-tạo đã đem lại cho Đông-kinh một quang-cảnh hoàn-toàn đổi mới. Tuy còn giữ y nguyên được những lâu-đài thời cổ, những thành phố đó chẳng kém một thị-trấn lớn nào ở các nước, cũng dinh-thự đồ-xộ, cao 7, 8 tầng, cũng phố-xá rộng-rãi rất sạch sẽ và lát theo thể cách-mới.

Osaka với 3 triệu người là một thành phố bậc nhì của nước Nhật một trung-tâm-điểm về thương-mại và kỹ-nghệ, và là một trong những thị-trường lớn nhất về bông.

Một bộ máy trong nhà máy điện.

Người con gái Nhật-bản

Kioto, nói đến đô cũ, đó là trung-tâm của nền văn-minh Nhật-Bản trong hai nghìn năm, hấp-dẫn nhiều khách du-lịch. Trong những cổ-miếu rải-rác khắp chốn đó còn như phảng-phất một làn không-khí thừa xưa. Tỉnh Kioto đã chiếm được một địa-điểm độc-nhất vì là nguồn-gốc của các mỹ-nghệ cổ mà được hoàn-cầu chiêm-ngưỡng. Tỉnh Nara lập trước Kioto cũng có tiếng về pho tượng Phật « Daibutsu » bằng đồng rất vĩ-đại. Ngoài ra còn bao nhiêu di-tích cổ rất quý giá của nền mỹ-thuật và khoa kiến-trúc cổ.

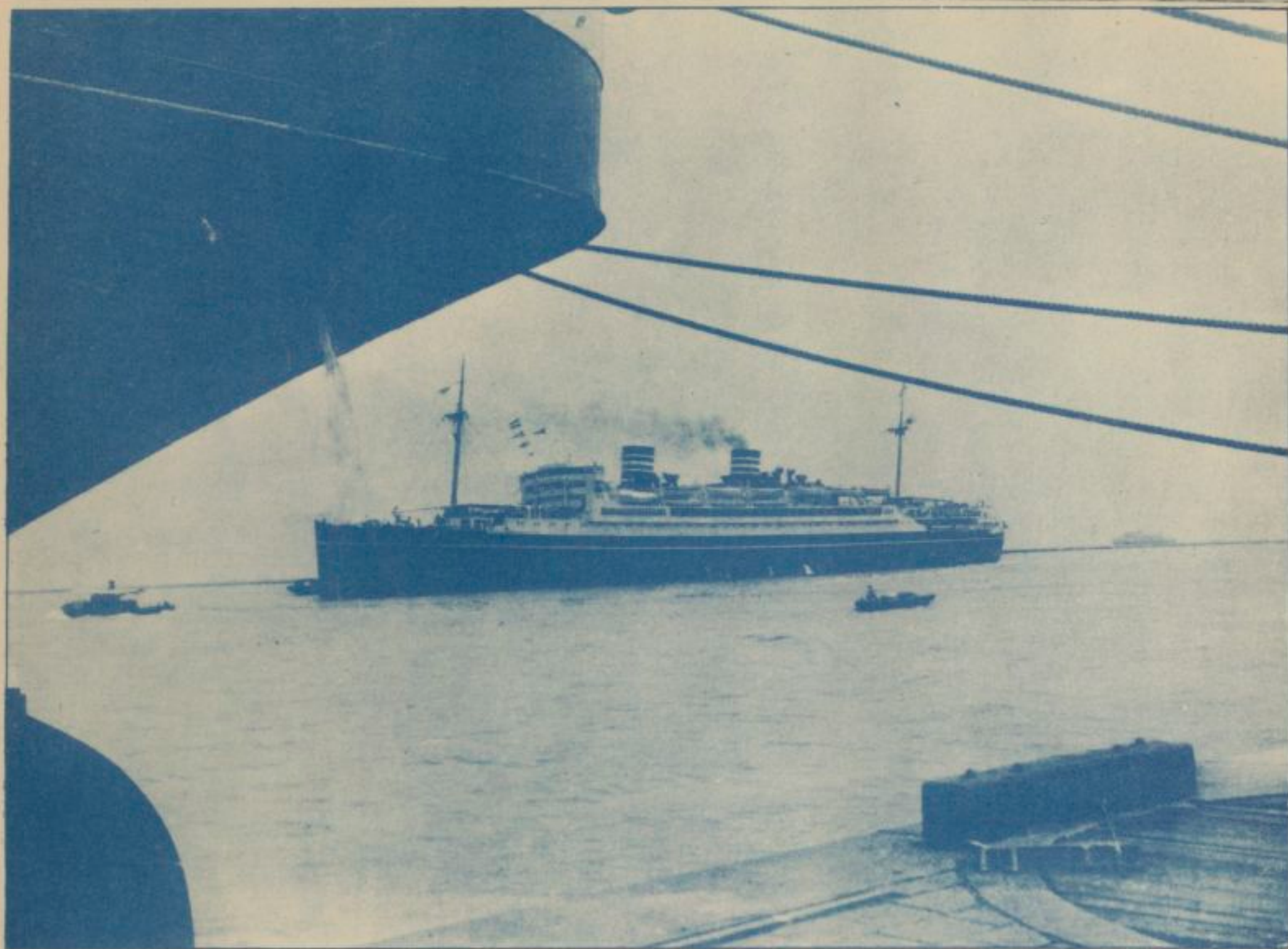
Tỉnh Kobe và Yokohama, hai hải-cảng lớn trên đường hàng-hải quốc-tế, chính là cửa đón các du-khách châu Âu và châu Mỹ vào Nhật. Cách sửa-sang cực kỳ tối-tân của hai bên đó thật là hoàn-bị. Tỉnh Nagoya cũng vì có toà lâu đài phong-kiến khéo gìn giữ được mà nổi tiếng vậy. Tỉnh đó rất sầm-uất, vì là nơi làm đồ sứ cùng kỹ-nghệ cơ-khí của Nhật. Ở vùng đông-bắc nước Nhật, nên học-vấn đã tấn-phát trong tỉnh Sendai, tỉnh Nagasaki và Kagoshima có đầy những kỹ-sử từ hồi phục-quốc. Còn nhiều tỉnh khác, tuy nhỏ bé nhưng cũng đủ hiển các du-khách mọi nguồn lợi và mọi cách tiện-lợi để nghiên-cứu các cổ tục Nhật-Bản.

Cách vệ-sinh.

Nước Nhật cũng là một xứ khí hậu rất lành, cách sáng-cải về vệ-sinh cũng vào bậc nhất. Nước trong-sạch đều có ở khắp cả mọi vùng. Nhiều nhà thương rất mới, hoặc công hoặc tư, đều có các nhân-viên lành nghề trông coi. Phần nhiều các y-sĩ đều nói tiếng Anh, tiếng Đức hay tiếng Pháp.

Ẩm thực.

Ở Nhật cũng có các nhà bếp theo cách thức Tây, Tàu, Cao-ly hoặc Nhật. Thức ăn Nhật thì thơm-tho, đơn-đản và tử-mỹ. Món Soukiyaki, món Mizoutaki, Ounagui-Meshi và Tempoura đều được người ngoại quốc

Hải-cảng Yokohama.

ưa chuộng. Ở Nhật có nhiều thứ quả rất ngon và bán rất hời.

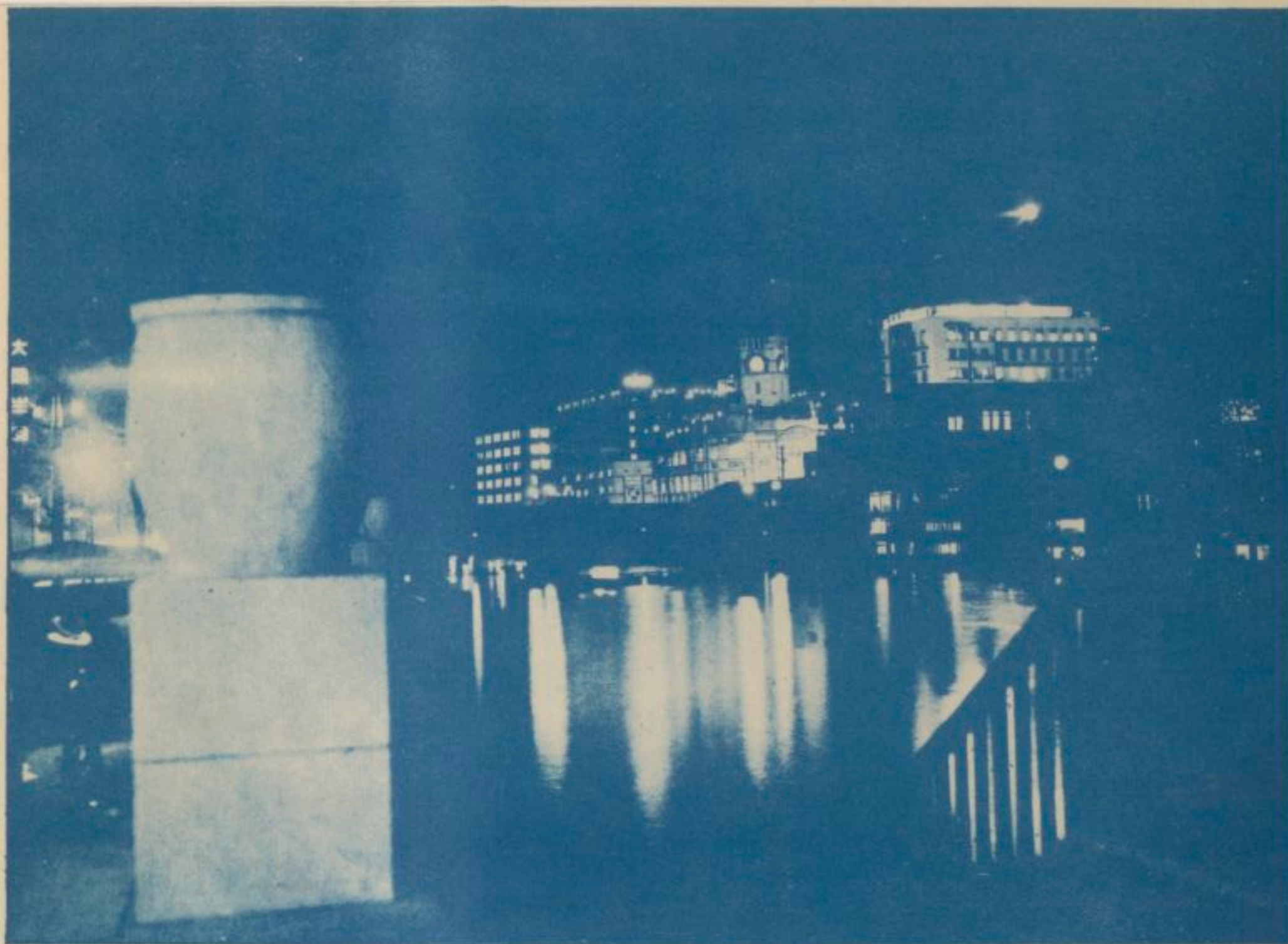
Cách mua bán.

Ta có thể vì nước Nhật với một cửa hàng to được. Ở các nơi có phong-cảnh tráng-lệ người ta đều bán các đồ rất đẹp để làm kỷ-niệm. Trong hàng ngàn những sản-vật có tính-cách Á-dông, ta nên chú ý đến các vật này : đồ sứ *Satsouma* ở Ijuin thuộc phủ Kagoshima, búp-bê và tượng nhỏ ở Hakata, đồ làm bằng đồi-mồi ở Nagasaki ; tơ lụa ở Kyoto, ngọc-trai ở Toba, vân-vân... Các đồ

vật đó còn thấy bán trong các cửa hàng lớn ở khắp các tỉnh quan-trọng. Tỉnh Tokyo, Osaka, Nagoya, Yokohama, Kobé và Kioto đều có các cửa hàng to, đồ-sộ lộng-lẫy chẳng kém một cửa hàng lớn nào ở hoàn-cầu. Ở các nơi mà du-khách lai-vãng nhiều nhất đã có các thương-nghiệp sắc-sảo biết dùng hàng bán các đồ mỹ-thuật. Ở đó họ toàn nói tiếng Anh.

Cách vận-tải - Đường hỏa-xa.

Các nơi quan-trọng đều có đường hỏa-xa của công và tư nối liền với nhau. Đường

Buổi tối ở Tokyo

hoả-xa của chính-phủ đều tự kiêu rằng chạy đúng giờ và dụng-cụ tối-tân. Xe tốc-hành chạy xa đều có toa làm buồng ngủ và toa khách-sạn. Xe tốc-hành chạy đường Tokyo-Kobé, Tokyo-Shimonoseki cùng các xe tốc-hành thường chạy từ Kyoto đến Shimonoseki đều có toa riêng để hành khách có thể bao-quát được những phong-cảnh lân-cận.

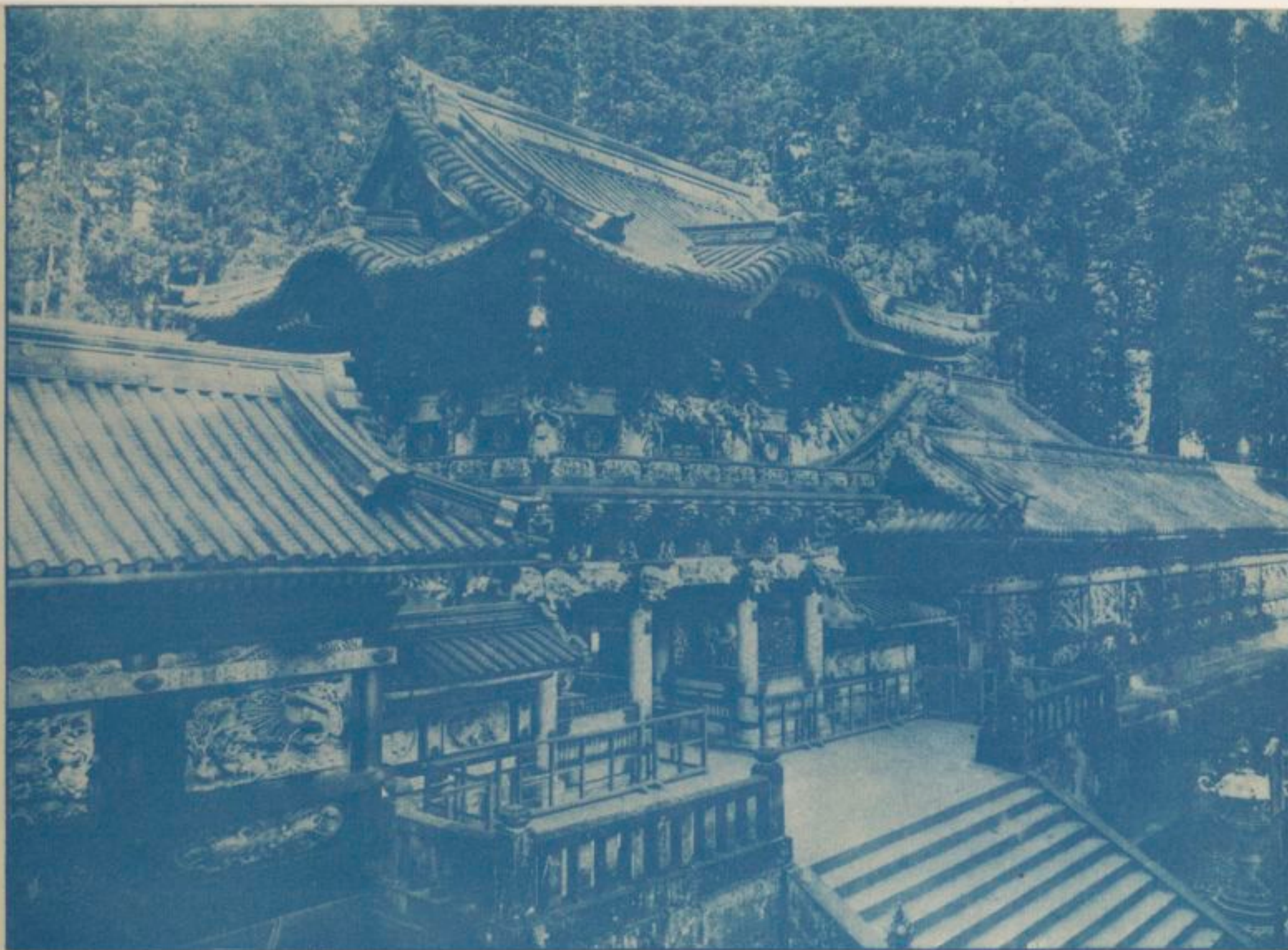
Các đồ hành-lý không mất thuế.

Các đồ dùng riêng có lệ là 60 kg. ở hạng nhất, 40 kg. ở hạng nhì và 30 kg. ở hạng

ba đều không phải chịu thuế. Còn thừa cân ra đều tính giá theo thông-biểu về các hành-lý thường.

Đường chạy qua Nhật-Bản.

Các du-khách đi bể qua Nhật có thể giảm bớt được sự sầu-tẻ trong cuộc hành-trình bằng cách lên theo đường bộ. Du-khách lấy vé tàu bể từ Âu-châu tới Nhật hay ở Mỹ-châu đi Thượng-hải hay trái lại, đều có thể yêu-cầu hãng tàu mình đi cho theo đường

Đền Nikko.

bộ trong các bến có tàu đỗ ở Nhật, được du-ngoạn không mất tiền hay chỉ phải trả một giá rất hạ.

Người hướng-đạo.

Trên các đường xe hoả quan-trọng đều có người có thể chỉ dẫn cho khách ngoại-quốc bằng tiếng Anh. Trên các nhà ga đều có phu « Akabo » (mũ đỏ) sẵn sàng để mang hành-lý cho khách, 5 sen một hành-lý.

Các chi-nhánh và phòng chỉ-dẫn.

Ở các ga chính đều có các phòng chỉ dẫn hoặc các chi nhánh của phòng Du-lịch Nhật « Toa Tourist Bureau » tên cũ là « Japan Tourist Bureau ».

Khách-sạn và "Ryokan".

Ở các tỉnh lớn và các nơi du-lịch đều có khách-sạn tây. Với sinh-cách tân-thời và đầu

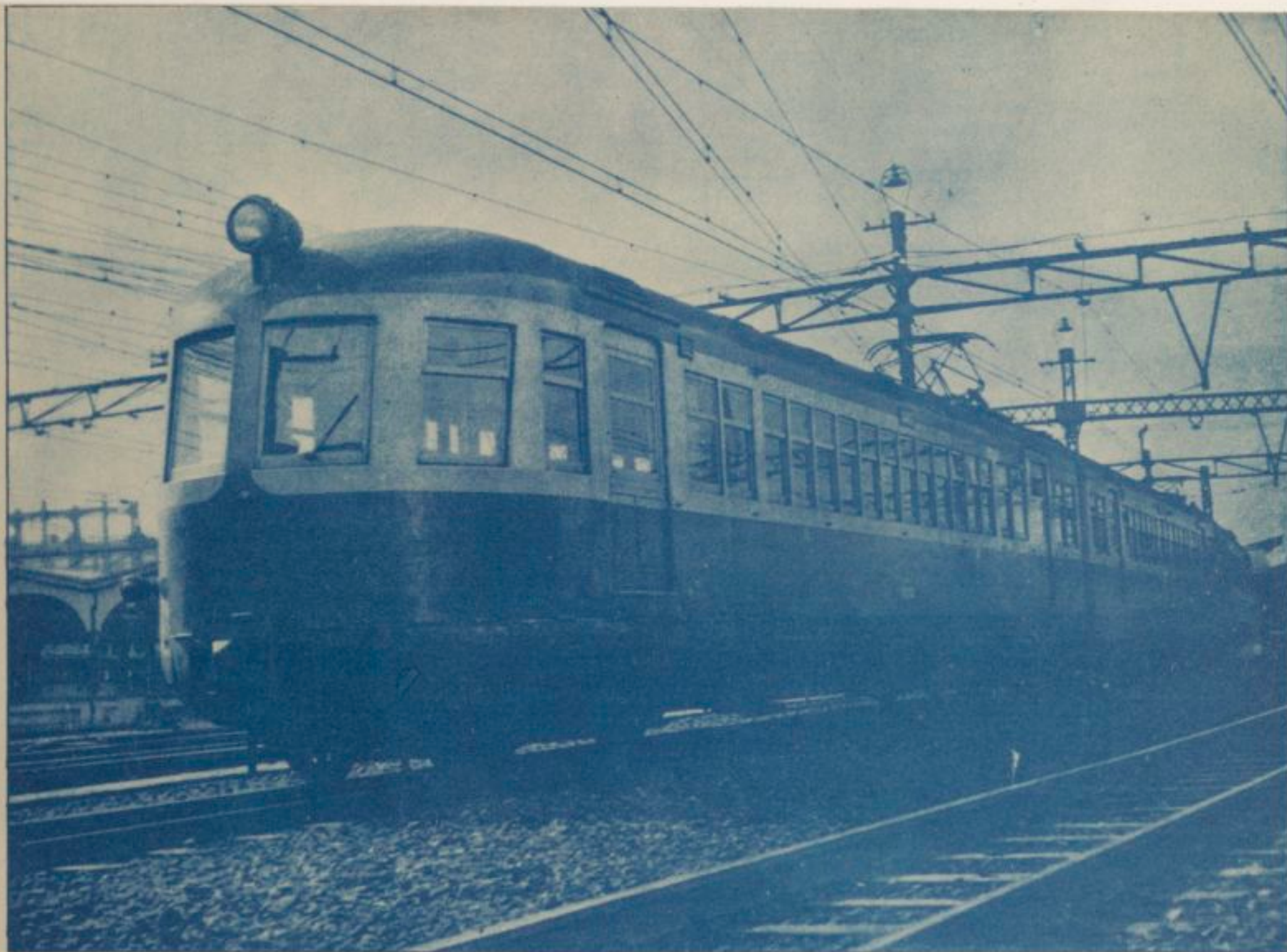

Đền Horyuzi

bếp rất tinh-vi, phần nhiều các khách-sạn đó đều hoàn-mỹ cả. Khi ở xe hoả hay tàu thủy xuống ta đều nhận thấy các nhân-viên của các khách-sạn mặc quần áo riêng. Các khách-sạn đó đều theo lối Mỹ, nghĩa là tiền tính cả ăn lẫn ở; cũng có nhà theo lối âu-tây, và có nơi theo cả hai cách trên. Trong một khách-sạn hạng nhì thì giá từ ¥8 đến ¥15 hay từ ¥4 đến ¥8. Theo lệ cũ, trong các khách-sạn Nhật, ta phải giả thêm 10 % cho người làm.

Ngoài khách-sạn tây, ta còn thấy nhiều các quán-trọ Nhật gọi là « Ryokan » mà

du-khách sẽ có dịp may-mắn là được sống hoàn-toàn theo lối Nhật. Tuy vậy ở các quán-trọ « Ryokan » sự sinh sống và cách tiếp-đãi khác với cách thức khách-sạn, những du-khách sẽ thấy thích rằng được sống cuộc đời mới. Giá tiền thường ngày ở quán-trọ « Ryokan » tính theo giá tiền một phòng hay nhiều phòng và hai bữa cơm (bữa điểm-tâm và bữa cơm sáng). Còn bữa trưa thời du-khách phải đặt mới có. Tiền trọ ở các « Ryokan » thuộc các tỉnh lớn hay ở các nơi sâm-uật thì từ ¥ 5 đến ¥ 8 ; bữa cơm trưa phải giả từ ¥ 1,50 đến

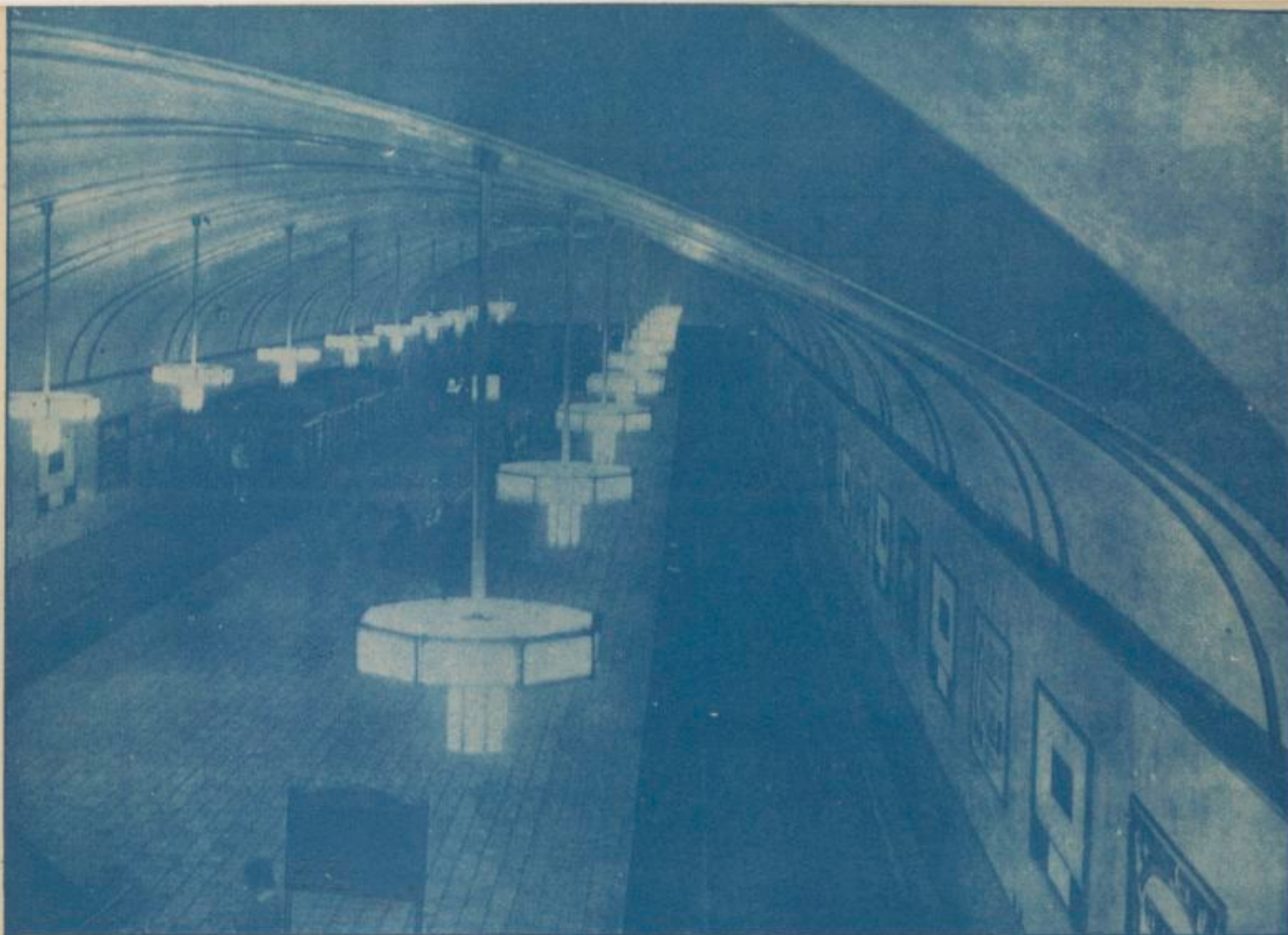
Xe điện

¥ 2,50. Ngoài ra khách còn phải giả tiền « Chandai », tiền ẩm-trà theo cổ-tục. Thường thưởng tiền trà, tiền quà cùng giả với tiền trợ ngay một lúc, thế nghĩa là khách để chủ-quán tự phân chia tiền quà cho kẻ hầu. Nhưng tiền « Chandai » rất phiền cho khách, cứ tùy theo cách tiếp-đãi mà giả. Nhưng cái lệ-cổ tiền trà này sẽ mất dần đi. Phòng du-lịch Nhật có cho phát-hành những phiếu mà trong đó có tên các quán-trợ không lấy tiền *chandai*. Những quán-trợ đó đều ở các tỉnh lớn và các nơi nghỉ mát. Như thế

thì du-khách sẽ thấy các phiếu đó rất tiện-lợi cho mình.

Liên-đoàn khách sạn Nhật.

Muốn làm vừa lòng du-khách, một liên-đoàn khách-sạn đã thành lập và gồm có các khách-sạn lối tây. Muốn cần các điều chỉ-dẫn thì khách có thể hỏi ngay sở Hỏa-xa của Chính-phủ.

Đường xe lửa chạy dưới đất

Nhật-Bản ngày nay.

Năm 1940 là năm kỷ-niệm Nhị-Thập lục-bách chu-niên nước Nhật, nghĩa là Nhật-bản đã thành-lập tự năm 660 trước Thiên-chúa giáng-sinh, và là một cái gương sáng độc-nhất trong lịch-sử nhân-loại vì trước sau nước Nhật chỉ có một Hoàng-tộc kế tiếp.

Kỳ phục-quốc từ thời vua Minh-trị (Meiji) năm 1868 đã đặt vào lịch-sử Nhật-bản một bước quả-quyết để đi đến sự cải-tạo canh-tân cho đất nước. Mà cái tốc lực đó thật quá trí tưởng-tượng. Mới có 70 năm mà Nhật đã trở nên một cường quốc có đầy-đủ các đài và tiểu kỹ-nghệ. Các cách chế-tạo của nền

văn-minh mới này như chiếu-bóng, vô-tuyến-điện, phi-cơ, xe-hơi, nhà cao đồ-sộ, vân-vân... đều có ở Nhật.

Nhưng tuy dưới phong-vẻ Au-tây, con mắt tinh-nhanh vẫn nhận thấy một phong-tục rành riêng cho nòi giống Nhật. Tuy bề ngoài thì phổ-biến nhưng thực ra sự thiết-lập về chánh-trị và hành-chính chẳng hạn vẫn hoàn-toàn của Nhật. Như thế, Nhật-bản là một nước vừa kim vừa cổ. Bởi lẽ đó mà các nhà Trung-hoa học Hoa-kỳ và Au-tây đều chú ý đến nước kỳ-khôi đó vì với cái cốt-lực của nền văn-minh Á-dông, nền văn-minh Au-tây vẫn được áp-dụng và được khuếch-trương thêm ra.

IMP. G. TAUPIN & CIE HANOI